

Bewonerspanel Apeldoorn

Cultuur- en erfgoedonderzoek 2019

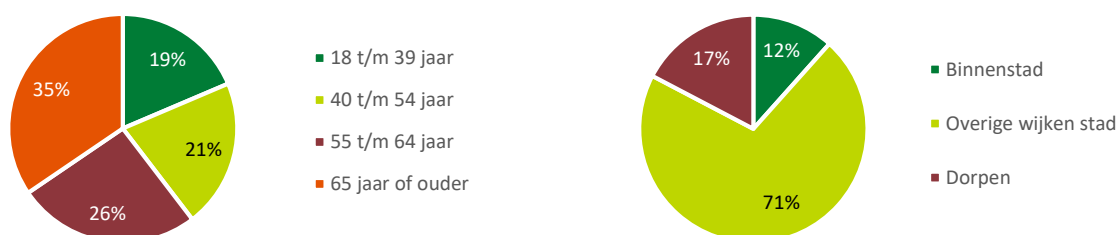
Wout Westendorp
Datalap, eenheid Informatie
18-11-2019

1. Inleiding

In oktober 2019 is het Bewonerspanel gevraagd om hun mening te geven over cultuur en erfgoed. In dit rapport worden de eerste resultaten van dit onderzoek besproken. Er zijn 3.444 panelleden uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek.

In totaal hebben 1.349 panelleden de enquête volledig ingevuld. Van deze groep deelnemers was 51% man en 49% vrouw. Onderstaande figuren laten de samenstelling van deze groep respondenten naar leeftijd en stadsdeel zien.

Figuur 1.1: Samenstelling respondenten naar leeftijd en stadsdeel

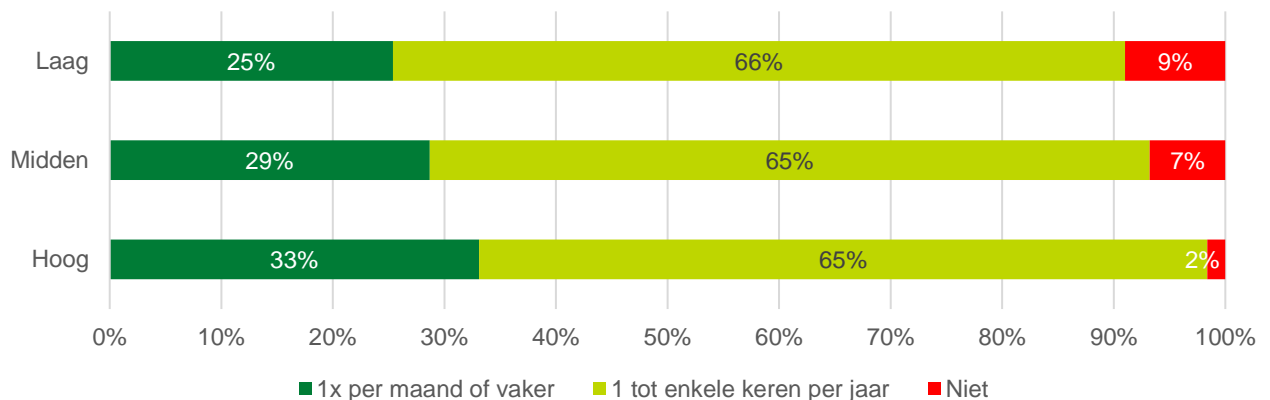
Het kan voorkomen dat opgetelde percentages in deze rapportage boven 100% uitkomen. Dit komt doordat de percentages in de figuren afgerond worden weergegeven.

2. Aanbod cultuur en erfgoed in de gemeente Apeldoorn

Als we kijken wie er het meest gebruik maken van het aanbod van cultuur en erfgoed in Apeldoorn, valt op dat leeftijd van weinig invloed is. Jongeren maken over het algemeen het meest en meest frequent gebruik van het aanbod. Als men 65 jaar of ouder is, maakt men weer frequenter gebruik van het aanbod van cultuur en erfgoed.

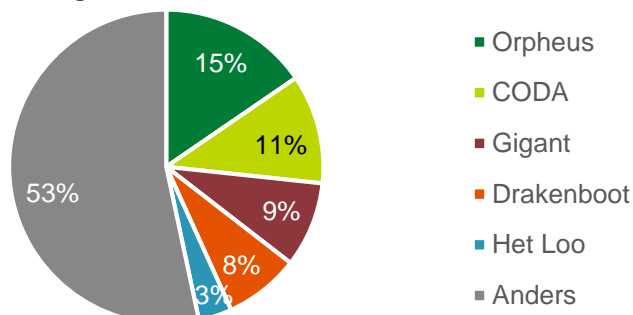
Het onderstaande figuur laat het gebruik van het aanbod naar opleidingsniveau van de Apeldoorners zien. Hieruit blijkt dat men vaker en frequenter gebruik maakt van cultuur- en erfgoed naarmate het opleidingsniveau hoger is.

Figuur 2.1: Frequentie van gebruik van aanbod cultuur en erfgoed in gemeente Apeldoorn, naar opleidingsniveau

Er wordt het minste gebruik gemaakt van aanbod op het gebied van dans en erfgoedtentoonstellingen, -excursies en -lezingen. Het meeste gaat men naar de film of naar muziekkuitvoeringen.

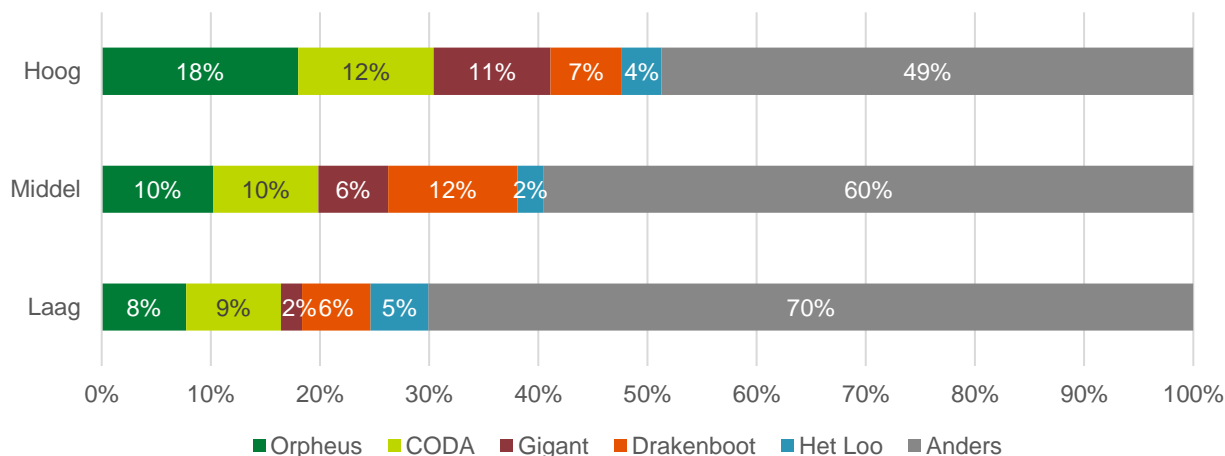
Figuur 2.2: Welke organisaties of evenementen hebben de meeste waarde voor u? (top 5)

Naast het gebruik is er ook gevraagd naar welke organisaties of evenementen de meeste waarde hebben voor de inwoners van Apeldoorn. Er konden meerdere antwoorden worden gegeven. Bovenstaand figuur geeft de top 5 meest gegeven antwoorden weer. De rest wordt weergegeven als

'Anders'. Orpheus en CODA hebben de meest waarde voor de inwoners van Apeldoorn. In totaal gaat bijna de helft van de stemmen van de panelleden naar de top 5 organisaties/evenementen, de andere helft van de stemmen gaat naar andere organisaties of evenementen die geclusterd zijn in de groep 'Anders'.

Figuur 2.3: Welke organisaties of evenementen hebben de meeste waarde voor u? (naar opleidingsniveau)

Als we kijken naar de top 5 organisaties of evenementen die de meeste waarde hebben voor de Apeldoorners uitgesplitst naar opleidingsniveau en leeftijd, valt op dat opleidingsniveau een grotere invloed heeft op de keuze dan leeftijdsklasse. Naarmate het opleidingsniveau toeneemt, neemt de waarde van instellingen als Orpheus, CODA en Gigant ook toe. De groep 'Anders' wordt juist kleiner naarmate het opleidingsniveau toeneemt.

Over de variatie in aanbod is men redelijk positief, 65% van de mensen vindt dat er (ruim) voldoende variatie in het aanbod in de gemeente aanwezig is. Ongeveer 10% vindt dat er meer variatie zou moeten zijn, 8% is tevreden zoals het nu is en 17% heeft geen mening of wil die niet delen.

Tabel 2.1: Vindt u dat er voldoende variatie is in het cultureel aanbod in Apeldoorn?

Variatie in aanbod is:	
Ruim voldoende	19%
Voldoende	46%
Precies genoeg	8%
Onvoldoende	8%
Ruim onvoldoende	2%
Weet niet/wil niet zeggen	17%
Totaal	100%

Circa 83% van de inwoners van Apeldoorn vindt dat er geen cultureel aanbod in de gemeente ontbreekt. De overige 17% mist wel aanbod.

3. Aanbod buiten gemeente Apeldoorn

Naast het gebruik van aanbod van cultuur en erfgoed in de gemeente is er ook gevraagd naar het gebruik van aanbod buiten de gemeente. In dit hoofdstuk zoomen we hier verder op in.

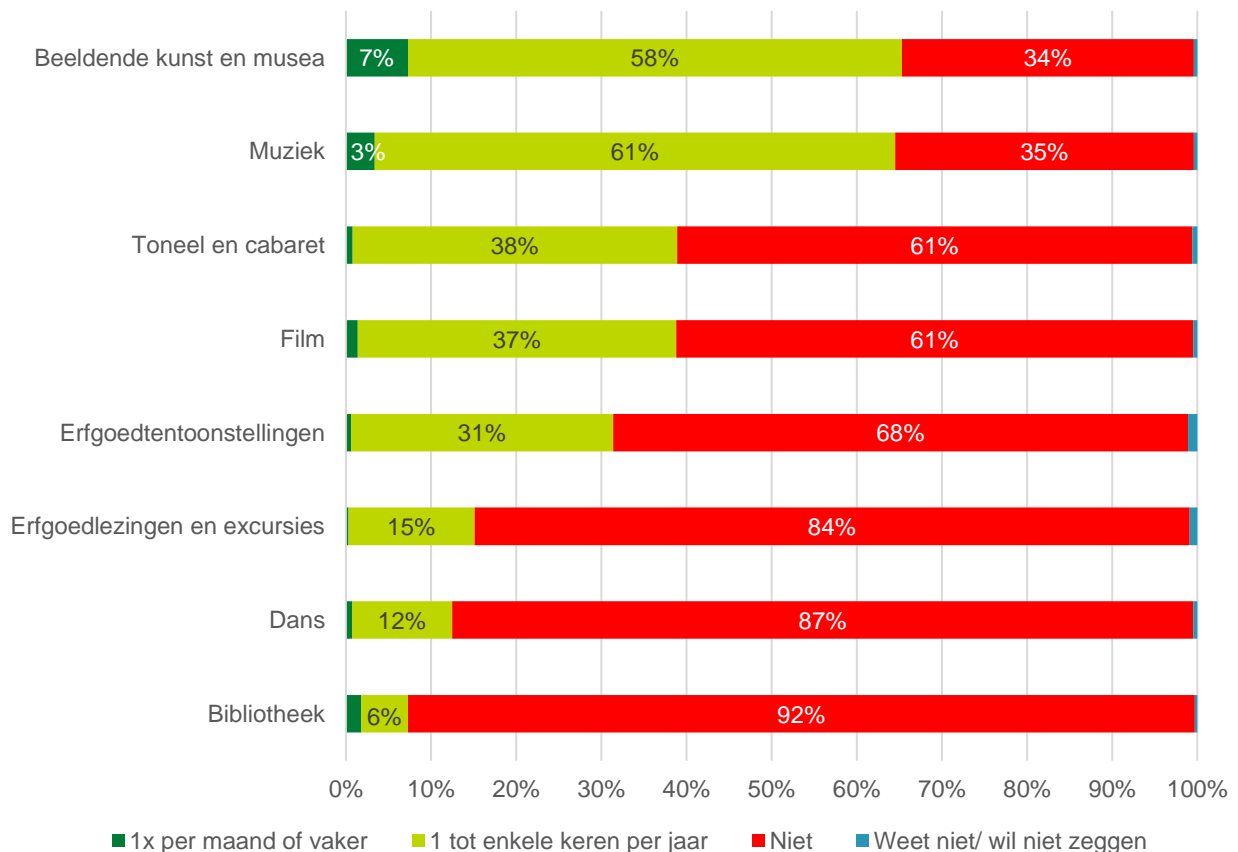
Tabel 3.1: Hoe vaak maakt u gebruik van aanbod buiten Apeldoorn?

Aantal keer:	
Niet	34%
1 keer per jaar	21%
Een paar keer per jaar	37%
1 keer per maand	5%
1 tot 4 keer per maand	2%
1 keer per week	0%
Weet ik niet/wil ik niet zeggen	1%

Ongeveer 65% van de inwoners van Apeldoorn maakt gebruik van aanbod buiten de gemeente.

Onderstaand figuur laat zien dat vooral aanbod op het gebied van beeldende kunst en musea en aanbod van muziek veel buiten de gemeente worden bezocht. Als voornaamste reden hiervoor wordt aangegeven dat het aanbod niet in Apeldoorn te vinden is.

Figuur 3.1: Hoe vaak maakt u gebruik van aanbod buiten Apeldoorn? Naar type aanbod.

4. Participatie

Circa 13% (218 personen) van de panelleden beoefent zelf (op amateurbasis) een vorm van kunst of is lid van een erfgoedvereniging. Dit percentage is voor iedere leeftijdsklasse nagenoeg gelijk. Jongeren tussen de 18 en 40 jaar zijn wel iets vaker dan gemiddeld op meerdere disciplines actief (gemiddeld 1,6 per persoon ten opzichte van 1,2 voor de totale groep). De onderstaande tabel laat voor de totale groep zien binnen welke disciplines deze mensen vooral actief zijn.

Tabel 4.1: Binnen welke discipline(s) bent u zelf (als amateur) actief in de gemeente Apeldoorn?

Vormen van kunst	
Beeldende kunst	25%
Muziek	25%
Zang	16%
Erfgoed	14%
Fotografie/film	6%
Dans	5%
Toneel	2%
Ambachten*	2%
Schrijven/taal*	2%
Anders	3%
Totaal	100%

* Deze categorieën zijn samengesteld uit de meest voorkomende antwoorden die bij 'Anders' zijn gegeven. De categorieën waren geen keuzeopties in de enquête.

Muziek en beeldende kunst worden in Apeldoorn het meest beoefend. In de groep 'Anders' valt iedereen die niet onder de andere groepen ingedeeld is of kan worden, zoals bijvoorbeeld iemand die werkt met glas of gids is.

Verreweg de meeste mensen (70%) die iets aan kunst of cultuur doen zijn (zeer) tevreden met het aanbod in Apeldoorn waaraan zij kunnen deelnemen. Een klein deel van hen, circa 4%, is (zeer) ontevreden over het aanbod.

5. Cultuur en erfgoed in openbare ruimte

Aan de panelleden is gevraagd welke kunstwerken in de openbare ruimte zij kennen. Hieruit komt het volgende naar voren:

Tabel 5.1: Kent u de volgende kunstwerken?

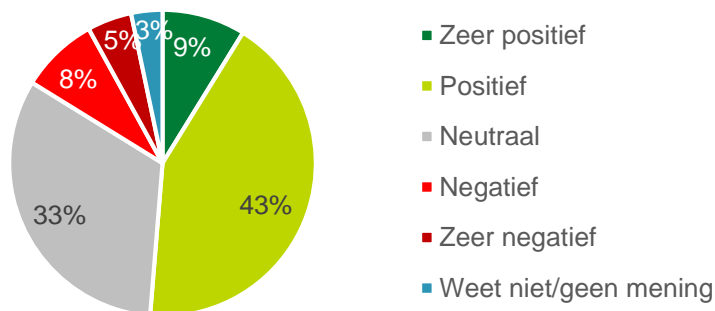
Kunstwerk	Ja	Nee
Halve Bollen	93%	7%
Rode muur	90%	10%
Reizend zand	55%	45%
Boomsieraad	36%	64%
Two Donkeys	21%	79%

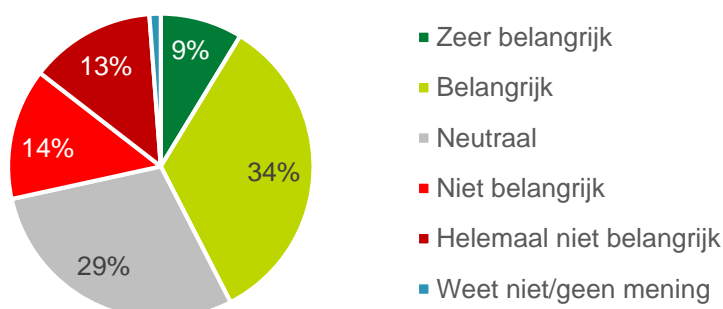
Halve bollen
Rode Muur
Reizend Zand
Boomsieraad
Two Donkeys

Vooral de Rode Muur en de Halve Bollen zijn bekend bij veel mensen uit Apeldoorn. Voor de andere drie kunstwerken geldt dit minder. Over het algemeen is men positief over deze en andere kunstwerken, dit laat de onderstaande diagram zien (52% is (zeer) positief). Kijken we naar hoe belangrijk men het vindt dat er in kunstwerken in de openbare ruimte wordt geïnvesteed, dan zien we dat men hieraan ook waarde hecht (43% vindt dit (zeer) belangrijk).

Figuur 5.1: Hoe waardeert u (deze en andere) kunstwerken in de openbare ruimte?

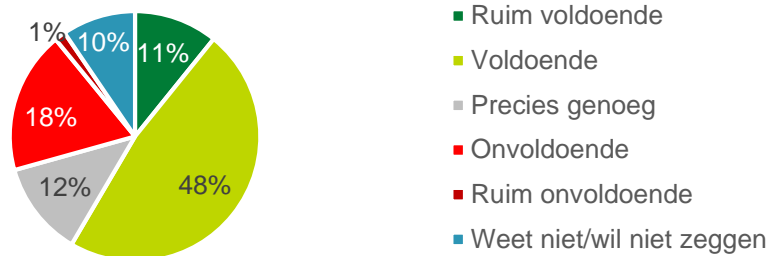
Figuur 5.2: Vindt u het belangrijk dat de gemeente investeert in kunst in de openbare ruimte?

6. Ruimtelijk erfgoed

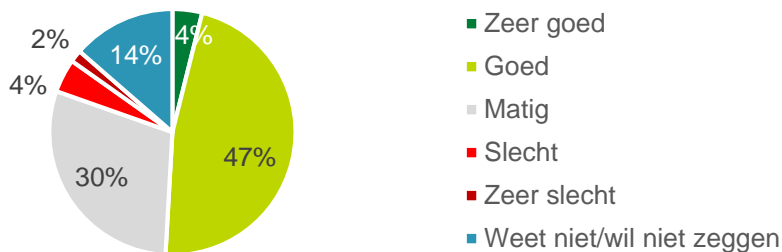
Aan de respondenten zijn ook vragen gesteld over het ruimtelijk erfgoed. In dit hoofdstuk komen de reacties op deze vragen aan de orde.

Figuur 6.1: Is er in de gemeente Apeldoorn volgens u voldoende erfgoed zichtbaar in de buitenruimte?

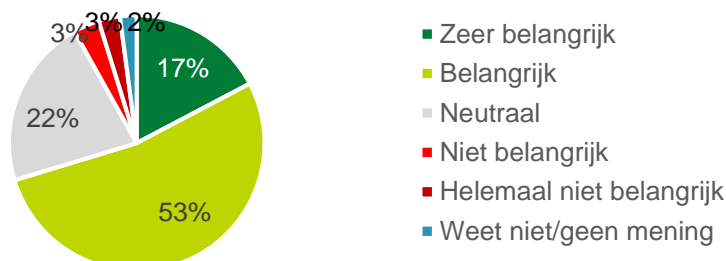
Ruim 70% van de inwoners van Apeldoorn vindt erfgoed precies goed of (ruim) voldoende zichtbaar in de buitenruimte. Naarmate de leeftijd van de inwoner toeneemt, neemt de groep die tevreden is ook toe. Wanneer het opleidingsniveau toeneemt, neemt ook de groep die '(ruim) onvoldoende' heeft geantwoord toe.

Figuur 6.2: Vindt u dat de geschiedenis van Apeldoorn goed beleefd kan worden?

Beleven van de geschiedenis wordt door ruim de helft van de Apeldoorners als goed tot zeer goed ervaren. Ongeveer 6% vindt dit slecht tot zeer slecht. Ook hiervoor geldt: naarmate de leeftijd toeneemt staat men ook positiever tegenover het beleven van de geschiedenis.

Figuur 6.3: Vindt u het belangrijk dat de gemeente het onderhoud van monumenten subsidieert?

Men vindt het belangrijk dat de gemeente onderhoud van monumenten subsidieert: 70% vindt dit belangrijk tot zeer belangrijk. Oudere mensen vinden dit over het algemeen belangrijker dan jongere mensen. Hoogopgeleiden hechten hier ook meer belang aan dan lager opgeleiden.

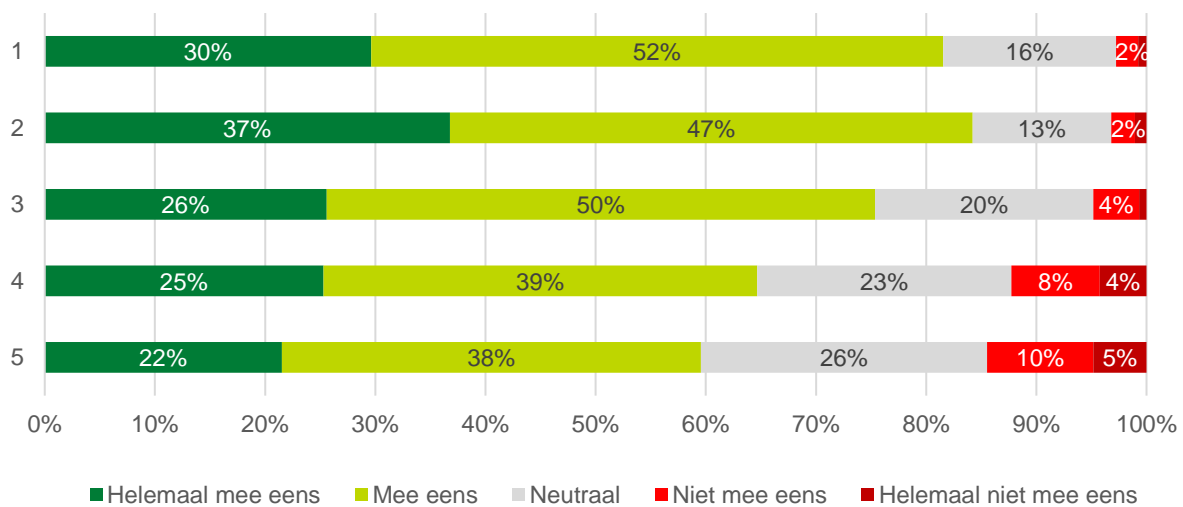
7. Waarde van cultuur en erfgoed

Onderstaand figuur geeft een overzicht van de mening van de inwoners van Apeldoorn op verschillende stellingen over wat voor hen de waarde is van cultuur en erfgoed.

Stellingen:

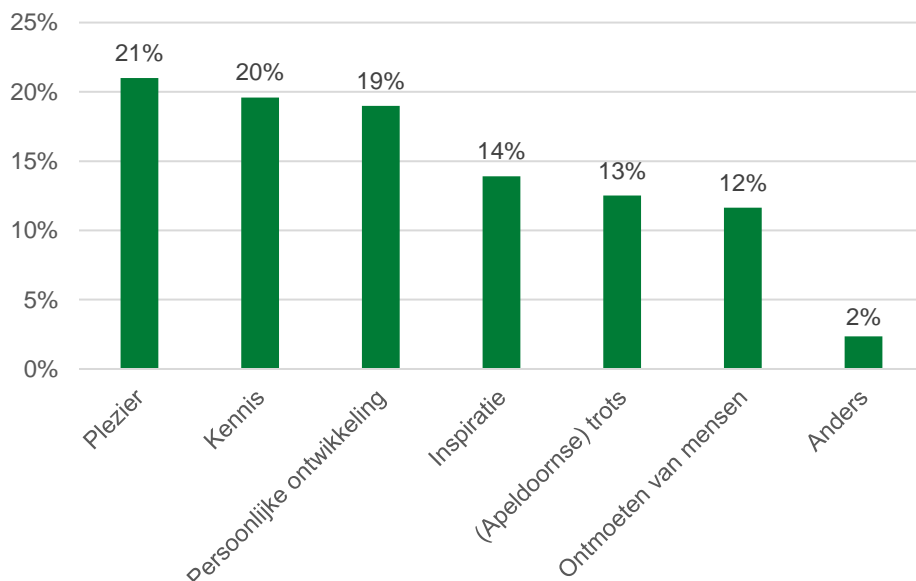
1. Cultuureducatie is belangrijk voor de ontwikkeling van jeugd en jongeren
2. De gemeente Apeldoorn moet zich actief blijven inzetten voor het behoud van erfgoed
3. Jeugd en jongeren moeten onderwezen worden over de geschiedenis (erfgoededucatie) van Apeldoorn
4. Kunst en cultuur zijn onmisbaar voor een levendig centrum
5. Kunst en cultuur dragen bij aan de leefbaarheid in de dorpen en wijken

Figuur 7.1: Uitkomst response op de bovenstaande stellingen

De eerste drie stellingen scoren beter dan de laatste twee. Men vindt het belangrijk dat jongeren op de hoogte zijn van kunst, cultuur en erfgoed, maar de toegevoegde waarde ervan scoort iets minder goed.

Figuur 7.2: Cultuur en erfgoed dragen voor u bij aan:

Anders, bijvoorbeeld:

Verdieping, verbinding, verstillig, sociale cohesie, geldverspilling.